

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

The New York Times

اصرار ایران به پاسخ به اسرائیل

روز یکشنبه راکت‌ها و موشک‌ها در آسمان لبنان و اسرائیل در حالی به پرواز درآمده بودند که مردم سراسر منطقه در ترس و وحشت از راه رسیدن چیزی بودند که هفته‌ها منتظرش بودند: یک جنگ تمام‌عیار. اما اسرائیل و گروه حزب‌الله لبنان خیلی سریع به این تبادل آتش پایان دادند و هر دو با اعلام پیروزی این سیگنال را ارسال نمودند که فعلاً درگیری به اتمام رسیده است اما تحول این نتیجه مبهم یک نکته را روشن ساخت: اینکه حزب‌الله و حامی منطقه‌ای‌اش ایران بهترین راه برای پاسخ گفتن به حملات اسرائیل به نحوی که بتواند هم به اسرائیل نسبت به انجام حمله‌ای دیگر هشدار دهد و هم مانع از تحریک یک جنگ بزرگتر و پرتراکم‌تر شود را همین واکنش، یافته‌اند. جزئیات پاسخ ایران، اگر اتفاق بیفتد بر کسی آشکار نیست و تهران ممکن است همچنان اتخاذ اقدامی را انتخاب کند که ناظران پیش‌بینی‌اش نکرده‌اند. اما انتخاب حزب‌الله مبنی بر دست زدن به یک حمله محدود گزینه‌ای است که برخی کارشناسان منطقه‌ای آن فکر می‌کنند می‌تواند منعکس‌کننده برنامه‌های ایران برای نحوه تسویه‌حساب با اسرائیل باشد. تنها چند هفته پیش و ماه‌ها پس از آنکه اسرائیل در واکنش به حملات ۷ اکتبر جنگی مرگبار را در غزه شروع کرد، منطقه یک بار دیگر در یک موقعیت فوق‌العاده خطرناک قرار گرفت. ترور فواد شکر، یکی از فرماندهان ارشد حزب‌الله در بیروت و هدف قرار دادن اسماعیل هنیه، رهبر شاخه سیاسی حماس در تهران اقداماتی فوق‌العاده تحریک‌آمیز در چشم ایران و حزب‌الله بود. علی‌و‌اعظ، مدیر پروژه ایران در گروه بین‌المللی بحران گفت: «سیگنال نشان دادن ضعف در مقابل دشمنان در داخل و خارج برای رهبران ایران غیرقابل تحمل است.» وی افزود، با این وجود عدم ارائه پاسخ به اندازه ریسک‌هایی که اقدام تلافی جوانه دارد، در بر دارنده یک تهدید وجودی خواهد بود. بخشی از آنچه موجب پیچیده شدن هرگونه پاسخ ایران شده این است که تهران قبالاً در واکنش به حمله‌ماه آوریل به ساختمان سفارتش در دمشق اقدام به نمایش قدرت نظامی کرده است. در آن زمان تهران با شلیک بیش از ۳۰۰ موشک و پهپاد به سمت اسرائیل دست به تلافی زد. هفته‌هاست نگرانی در میان رهبران و کارشناسان منطقه‌ای کمتر در این باره بوده که ایران و حزب‌الله خواهان جنگ هستند و بیشتر این نگرانی مطرح بوده که بهترین گزینه آن‌ها برای یک تلافی دراماتیک نمایش قدرت منطقه‌ای هماهنگ با دیگر گروه‌های تحت حمایت ایران در یمن و عراق است. چنین اقدامی می‌تواند منجر به نتیجه‌ای به شدت غیرقابل پیش‌بینی‌تر از قصد و نیت انجام‌دهندگان آن شود؛ مثلاً هدف قرار گرفتن مکانی با جمعیت غیرنظامی بالا که می‌تواند اسرائیل را به سمت افزایش بیشتر تنش سوق دهد. به گفته تحلیلگران، تصمیم حزب‌الله مبنی بر تلافی یکجانبه و قیل از اقدام ایران این سیگنال را ارسال می‌کند که احتمالاً این گزینه کنار گذاشته شده است.

سیدحسین نصرالله رهبر حزب‌الله در سخنرانی خود پس از حمله روز یکشنبه گفته که مردم اکنون می‌توانند نفس راحتی بکشند. صرف‌نظر از اینکه پاسخ حزب‌الله در تهران چگونه ارزیابی شده، دیپلمات‌های منطقه‌ای به چند اظهارنظر اخیر مسئولان ایران که مدت کوتاهی پیش از حملات حزب‌الله منتشر شده اشاره می‌کنند که نشان از یک تلافی قریب‌الوقوع، اما احتمالاً هدفمند و محدود داشته است. هفته گذشته سردار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران ایران در واکنش به کسانی که شعار انتقام ترور اسماعیل هنیه را سر می‌دادند گفت: «انشالله خبرهای خوبی از انتقام خواهید شنید.» اندکی پس از حملات حزب‌الله نیز، آیت‌الله خامنه‌ای رهبر ایران در جمع دانشجویان گفت پاسخ «همیشه به معنای برداشتن اسلحه نیست، بلکه به معنای درست فکر کردن، درست صحبت کردن، درک دقیق امور و ضربه زدن به هدف با دقت است.»

به گفته کارشناسان، این اظهارات حکایت از آن دارد که واکنش ایران شباهت کمتری به حمله ماه آوریل خواهد داشت و بیشتر شبیه یک حمله هدفمند خواهد بود. محاسبه اصلی تهران یافتن پاسخی است که ریسک کشاندن پای ایالات متحده که ناوهای جنگی‌اش به منطقه اعزام شده‌اند را به دنبال نداشته باشد.

دیپلماسی

هر دو نامزد اصلی انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا براساس اظهارنظرهایی که تاکنون داشته‌اند و سابقه آنها در دورانی که در کاخ سفید سمت داشتند، جهت‌گیری‌های مشخصی را در مورد مسائل خاورمیانه دارند. در این نوشتار مهم‌ترین و قابل‌انکاترین موضع‌گیری‌های دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا و کامالا هریس، معاون کنونی رئیس‌جمهور آمریکابرسی شده‌است.

▼ نمای کلی

هریس

▶ کامالا هریس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا، سال ۲۰۲۱ با تجربه محدودی که در سیاست خارجی داشت، وارد کاخ سفید شد. او در طول ۴ سال گذشته این فرصت را داشته‌است که به‌عنوان معاون رئیس‌جمهور، در تعدادی از مسائل سیاست‌خارجی وارد عمل شود. ▶ هریس به احتمال زیاد سیاست کلی دولت بایدن را حفظ کند و دست‌کم در ابتدای امر به شکلی در سیاست خارجی و تلاش‌های دیپلماتیک وارد شود که با اقدامات دولت بایدن سازگار باشد.

▶ اگر هریس در انتخابات ماه نوامبر برنده شود، میراث‌دار شرایط بسیار شکننده در خاورمیانه و همچنین چالش‌های دیگری از جمله روسیه، چین، مرزهای جنوبی و مسائل دیگر است. او باید اطراف خود را با متخصصان کارکنشته سیاست خارجه و

تداوم یا بازگشت

نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری آمریکا چه سیاست‌هایی در مورد مسائل خاورمیانه دارند

منطقه خاورمیانه‌پر کند.

▶ هریس یک بین‌الملل‌گرای شناخته‌شده است و علاقه‌مند است که در همکاری با متحدان آمریکایی به کار ادامه دهد و اثرگذاری دشمنان آمریکا را، مانند روسیه، چین و ایران، کاهش دهد.

ترامپ

▶ نامزد رسمی حزب جمهوری‌خواه برای انتخابات ۲۰۲۴ در مورد سیاست خارجی در خاورمیانه به جز «ایستادن در کنار اسرائیل» و «احیای صلح در خاورمیانه» چیز زیاد دیگری نمی‌گوید.

▶ دور دوم ریاست‌جمهوری ترامپ به احتمال زیاد استمرار سیاست‌های پیشین او بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ است که شامل مسائل زیر می‌شود:

۱-سیاست فشار حداکثرث بر علیه ایران شامل تمرکز بر تحریم‌های اقتصادی، ادبیات‌تندو اقدام‌های نظامی هدفمند.

۲-بی‌میلی شدید به دیپلماسی با ایران در مورد برنامه هسته‌ای.

۳-کاهش دادن اولویت حقوق بشر و دموکراسی در سیاست آمریکا و دادن اولویت بیشتر به همکاری‌های اقتصادی و حوزه انرژی.

۴-رابطه خوب با رهبران مقتدر منطقه‌ای مانند عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر و رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه.

۵-روابط گرم و صمیمانه با عربستان سعودی.

۶-رویبای رسیدن به توافق آمریکا-عربستان-اسرائیل مشابه آنچه در توافق‌های ابراهیم سال ۲۰۲۰ رخ داد و باعث شد روابط رسمی اسرائیل با امارات متحده عربی، بحرین و مراکش برقرار شود.

۷-ممنوعیت مهاجرت از کشورهایی با اکثریت جمعیت مسلمان.

۸-رویکرد عمدتاً غیرمداخله‌جویانه در مورد سوریه.

▼ اسرائیل و فلسطین

هریس

▶ هریس بیش از دیگران نسبت به ویرانی‌ای که جنگ در غزه ایجاد کرده و رنجی که شهروندان غیرنظامی تحمل می‌کنند، اظهارنظر کرده‌است. این موضوع را می‌توان در سخنرانی مورخ ۳ مارس او مشاهده کرد. او در این سخنرانی تأکید کرد که آنچه در طول جنگ بر فلسطینیان گذشته‌است «غیرانسانی» است. با این حال او تأکید کرده‌است که تغییریری در موضع او نسبت به حق اسرائیل برای دفاع از خود ایجاد نشده‌است و تأکید کرد که او جویایدن «در تعهد خود به امنیت اسرائیل تز لزل ناپذیر هستند.»

▶ به لحاظ عملی، رویکرد هریس نسبت به جنگ، تفاوت چندانی با عملکرد دولت بایدن ندارد. به نظر می‌رسد که ادبیات هریس بیشتر نسبت به رنج فلسطینیان همدلانه‌است و چندین بار تأکید کرده‌است که «تعداد بسیار زیادی «شهروند غیرنظامی در غزه کشته‌شده‌اند، اما از دوران سنا تجربه نشان داده‌است که آرای او عمدتاً در هواداری از اسرائیل است.

▶ هریس چندین بار تأکید کرده‌است که برنامه‌ریزی برای «روز پس از پایان جنگ» در غزه، اولویت او محسوب می‌شود و نخستین مقام رسمی آمریکا بود که از رهبران عرب خواست تا به برنامه‌ریزی برای پس از جنگ در غزه اولویت بدهند.

▶ اوایل دسامبر ۲۰۲۳، هریس در سخنرانی خود در کنفرانس تغییر اقلیم دُبی، سه عنصر کلیدی را برای برنامه‌ریزی پس از جنگ غزه برشمرد: بازسازی، امنیت و حکمرانی. او تأکید کرد که جامعه بین‌الملل باید منابع قابل توجهی برای بازسازی این نوار ساحلی تخصیص دهد. گفت که نیروهای امنیتی تشکیلات خودگردان باید تقویت شوند تا بتوانند «مسئولیت امنیت در غزه» را بر عهده بگیرند. او تأکید کرد که منطقه غزه دیگر نمی‌تواند به عنوان محلی برای تهدید اسرائیل استفاده شود و تشکیلات خودگردان فلسطینی باید احیاً شوند تا هم غزه و هم کرانه باختری را اداره کنند

▶ فیل گوردون، مشاور امنیت ملی کامالا هریس در مقام معاون رئیس‌جمهور، ژوئن ۲۰۲۴ در کنفرانس هرتزلیا بر حمایت ایالات متحده آمریکا از اسرائیل تأکید کرد و آنچه را که واشنگتن به‌عنوان مسیر مثبت به سمت آینده تلقی می‌کند، اینگونه توصیف کرد که

اسرائیل با همسایگانش به صلح برسد و «کاملأ در منطقه ادغام شود.» گوردون توضیح داد که برای پایان دادن به جنگ در غزه «انتخاب باید روشن باشد» و گام نخست آن پذیرش توافق آتش‌بس سه‌مر حله‌ای است که براساس پیشنهاد اسررائیل و با حمایت بایدن در تاریخ ۳۱ مه ۲۰۲۴ ارائه شده است.

▶ هریس در سخنرانی همایش انتخاباتی۹ اوت خود در آریزونا، در واکنشش به معترضان تأکید کرد که در اظهارات گذشته‌اش هم به روشنی تأکید

کرده‌است که «همین الان» وقت رسیدن به توافقی برای آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها است. علاوه بر این هریس تأکید کرد که او و جو بایدن «تمام وقت و هر روز» در حال کار برای رسیدن به این توافق هستند، هرچند «اسرائیل حق دارد با تروریسمی که حماس است، مقابله کند.» او همچنین تأکید کرد که اسرائیل مسئولیت دارد از آسیب به شهروندان غیرنظامی اجتناب کند.

▶ فیل گوردون در توثیتی که روز ۸ اوت منتشر کرد تأکید کرد که هریس از تحریم تسلیحاتی اسرائیل حمایت نمی‌کند.

ترامپ

▶ ترامپ همواره خود را به عنوان «بهترین دوستی که اسرائیل در تمام دوران هاداشت» معرفی می‌کند.

▶ ترامپ ماه مه ۲۰۱۸ سفارت آمریکا را در اسرائیل از تل آویو به قدس منتقل کرد و ماه مارس سال بعد او اعلام کرد که بلندی‌های جولان را به‌عنوان بخشی از خاک اسرائیل پذیرفته‌است.

▶ ترامپ ادعا کرده‌است که اگر او رئیس‌جمهور آمریکا بود حمله ۷ اکتبر۲۰۲۳ اتفاق نمی‌افتاد و وعده داده‌است که اگر او به قدرت برسد جنگ اسرائیل و حماس پایان می‌یابد. با این حال او رویکرد روشنی را برای پایان دادن به این منازعه اعلام نکرده‌است.

▶ ترامپ در مناظره انتخابات ریاست‌جمهوری ژوئن ۲۰۲۴ را پاسخ به این سوال که نظرش در مورد تشکیل دولت مستقل فلسطینی چیست، گفت که «باید در موردش فکر کنیم»

▶ ژوئیه ۲۰۲۴، ترامپ در گفت‌وگو با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل گفت که «هر کاری لازم است بکن» و «جنگ را تمام کن.» اما در عین حال به نتانیاهو هشدار داد که تصویر اسرائیل در افکار عمومی به دلیل انتشار تصاویر خشونت‌بار از مرگ و ویرانی در غزه، آسیب‌دیده‌است.

▼ ایران

هریس

سال ۲۰۱۵ هریس از توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) برای مهار برنامه هسته‌ای ایران حمایت کرد. از اونقل شده‌است که در واکنش به اقدام دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا در خروج از این توافق در سال ۲۰۱۸، چنین کاری را «بی‌ملاحظه و به خطر انداختن امنیت ملی» توصیف کرده‌است. هریس سال ۲۰۱۹ در کارزار انتخاباتی برای ریاست‌جمهوری، گفت که «مادامی که ایران قصد بازگشتن داشته‌باشد و امکان اجرای قابل‌راستی آزما‌یی بر جام وجود داشته‌باشد، برای بازگشتن به برجام برنامه‌ریزی می‌کند.»

▶ هریس منتقد کارنامه حقوق بشری ایران است و به‌ویژه پس از اعتراض‌های سال ۲۰۲۲ در باره مرگ مهسا امینی در بازداشت پلیس اخلاقی از ایران انتقاد کرد. به فاصله کوتاهی پس از این اعتراض‌ها هریس خواستار حذف ایران از کمیسیون مقام‌زن سازمان ملل متحد شد.

ترامپ

▶ ترامپ از اقدام قاطع در برابر ایران حمایت می‌کند، اما روشن نیست که رویکرد دقیق او در صورت انتخاب مجدد چگونه خواهد بود، چراکه کارنامه او در این زمینه روشن نیست و در عین حال پویایی‌های جاری در منطقه باعث عدم قطعیت شده‌است.

▶ ترامپ منتقد جدی توافق ۲۰۱۵ برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) بود که توسط دولت باراک اوباما مذاکره شد و آن را «یکی از بدترین و یک‌طرفه‌ترین معامله‌هایی» دانست «که ایالات متحده تاکنون وارد آن شده‌است.» او ماه مه ۲۰۱۸ به‌رغم توصیه دولت خودش و تحلیل‌های جامعه اطلاعاتی آمریکا از این توافق خارج شد و تحریم‌های شدیدتری را علیه ایران برقرار کرد.

▶ در بیانیه کنوانسیون ملی جمهوری خواهان در سال جاری، دونالد ترامپ اهداف مشخصی را در مورد ایران بیان کرده‌است:

▶ ممانعت از دستیابی ایران به توانایی هسته‌ای و امکان پرتاب آن به اضافه مسدود کردن جاه‌طلبی‌های ایران از طرفی، از سرگیری و تشدید تحریم‌ها، ارائه کردن کمک‌های امنیتی به‌شرکای منطقه‌ای و حمایت از ایرانی‌های آزادی‌خواه در انقلاب علیه «ملاها»

▶ متوقف کردن بازداشت خارجی‌ها، از جمله شهروندان آمریکایی، توسط ایران

▶ پایان دادن به حملات سایبری ایران علیه آمریکا و متحدانش

▶ متوقف کردن حمایت ایران از افراطی‌ها و گروه‌های نیابتی منطقه‌ای از جمله حزب‌الله، حماس، طالبان و القاعده.

▶ در مصاحبه ۱۲ اوت ترامپ با ایلان ماسک در شبکه اجتماعی ایکس، ترامپ مدعی شد که در دوران ریاست‌جمهوری او ایران «هیچ پولی» برای ارائه به حماس، حزب‌الله و دیگر «ابزارهای تروریستی‌اش» نداشت. هرچند توانایی ایران برای حمایت از گروه‌های نیابتی‌اش به دلیل تحریم‌های سنگین علیه رژیم تضعیف شده‌بود، مایک پمپئو، وزیر خار جه خود ترامپ سال ۲۰۲۰ گفت که ایران به تأمین مالی حزب‌الله و گروه‌های شبه‌نظامی عراقی ادامه می‌دهد.

▶ ترامپ در آن مصاحبه همچنین مدعی شد که به شکل موفقیت‌آمیزی به چین فشار وارد کرده‌بود تا خرید نفت را از ایران متوقف کند. فروش نفت ایران به چین در سال ۲۰۱۹ کاهش یافت، اما در شرایطی که هنوز ترامپ رئیس‌جمهور بود، بار دیگر آمار فروش نفت ایران به چین افزایش پیدا کرد.